

**Inkomsten en uitgaven
van intramuraal wonende
Wajongers**

Nibud 2013

Inkomsten en uitgaven van intramuraal wonende Wajongers

Jasja Bos

Marcel Warnaar

Nibud

juni 2013

Samenvatting

In dit rapport is uitgewerkt hoe de inkomsten en uitgaven eruit zien van een Wajonger die in een instelling verblijft. Het uitgavenplaatje van deze mensen wijkt af van zelfstandig wonenden.

We maken onderscheid tussen een basispakket met uitgaven die minimaal noodzakelijk zijn en een pakket met uitgaven die verband houden met sociale participatie. Het pakket is erg minimaal. Om met een dergelijk pakket rond te kunnen komen moet er erg goed met geld omgegaan kunnen worden. Hiervoor is voor veel Wajongers ondersteuning noodzakelijk.

Er is rekening gehouden met een aantal veel voorkomende extra uitgaven waar misschien niet iedere Wajonger mee te maken heeft. Het gaat om een duurdere aanvullende verzekering, hogere waskosten en professionele bewindvoering.

Resultaten inkomsten en uitgaven

Uit de berekeningen volgt dat een Wajonger die in een instelling verblijft en hierdoor een afwijkend inkomsten en uitgavenplaatje heeft van een zelfstandig wonende persoon zonder extra zorgkosten maandelijks 167 euro overhoudt voor sociale participatie. Voor wajongers die te maken krijgen met vaak voorkomende extra uitgaven, bijvoorbeeld voor een duurdere aanvullende verzekering, hogere waskosten of professionele bewindvoering kan dit fors lager uitvallen.

De kosten die verband houden met sociale participatie zijn hoger voor een Wajonger in een instelling, dan voor een zelfstandig wonende. Dat komt vooral door de hogere kosten voor begeleiding en vervoer. Een Wajonger in een instelling kan niet alle uitgaven uit het pakket voor sociale participatie bekostigen. Nadat alle uitgaven uit het basispakket en voor sociale participatie zijn gedaan, resteert een negatief bedrag van 27 euro per maand. Bij hogere uitgaven voor een enkele uitgavenpost loopt dat op tot een tekort van 130 per maand.

Beschikbaar maandbedrag na invulling van de uitgaven uit het basispakket

	Alleenstaande Flat Bijstand		Alleenstaande intramuraal Wajong	
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	50		167	
Bij duurdere aanvullende verzekering			151	
Bij hogere waskosten 1			129	
Bij hogere waskosten 2			92	
Bij kosten wel prof. Bewindvoering			65	
KOSTEN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	93		194	
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET & PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	-43	0	-27
Bij duurdere aanvullende verzekering			0	-43
Bij hogere waskosten 1			0	-65
Bij hogere waskosten 2			0	-102
Bij kosten wel prof. bewindvoering			0	-130

Afschaffen van de Wtcg, CER en de Regeling specifieke zorgkosten

Per 1-1-2014 worden de Wtcg, CER en de Regeling specifieke zorgkosten afgeschaft en ondergebracht in een maatwerkvoorziening die uitgevoerd gaat worden door gemeenten. Zonder rekening te houden met mogelijke compensatie van gemeenten en de voorgenomen verhoging van de eigen bijdrage AWBZ nemen de bestedingsmogelijkheden van een Wajonger in een instelling af met € 196 per maand.

Effect van bezuinigingen op zorg (euro's per maand)

	2014/2015*
Tegemoetkoming Wtcg (laag/hoog)	26
Korting eigen bijdrage	94**
Regeling specifieke zorgkosten	40
Compensatie Eigen Risico (CER)	7
Verhoging intramurale eigen bijdrage AWBZ	?
Tegemoetkoming Arbeidsongeschikten (Wtcg)	29
Totaal	196

* bedragen 2013; ** per 1-1-2015

Zak- en kledgeldnorm

Een beperkte groep personen die in een instelling verblijft heeft een bijstandsuitkering. Het inkomen van deze mensen is veel lager dan van Wajongers. De uitgaven zijn ook veel lager, omdat zij geen eigen bijdrage verschuldigd zijn. Toch zijn de uitgaven uit het

basispakket hoger dan de inkomsten. Ook als er recht bestaat op langdurigheidstoeslag. Hierbij is geen rekening gehouden met (individuele) bijzondere bijstand. Er zijn dan ook geen uitgaven mogelijk voor sociale participatie.

Inkomsten en uitgaven (euro's per maand)

	Alleenstaande Intramuraal Bijstand
Beschikbaar voor pakket sociale participatie	-19
Kosten pakket sociale participatie	194
Beschikbaar na pakket sociale participatie	-19
	-213

In het regeerakkoord is het voornemen opgenomen dat per 1-1-2015 de eigen bijdrage van intramurale Wajongers wordt verhoogd tot de zak- en kleedgeldnorm. Dat zou betekenen dat Wajongers fors moeten inleveren. Inmiddels heeft staatssecretaris Van Rijn op 25 april 2013 de Tweede Kamer per brief geïnformeerd dat de verhoging van de eigen bijdrage zal worden verzacht. Hiervoor zijn nog geen berekeningen gemaakt.

Inhoud

1	INLEIDING	2
2	METHODE.....	3
3	INKOMEN.....	5
4	UITGAVEN	6
5	RESULTATEN BASISPAKKET	12
6	RESULTATEN BASISPAKKET EN SOCIALE PARTICIPATIE ..	14
7	AFSCHAFFEN WTCG, CER EN DE REGELING SPECIFIEKE ZORGKOSTEN.....	17
	BIJLAGE 1: OVERZICHT INKOMSTEN EN UITGAVEN.....	18
	BIJLAGE 2: BESTEEDBAAR INKOMEN	20
	BIJLAGE 3: EIGEN BIJDRAGE AWBZ.....	21
	BIJLAGE 4: INTRAMURAAL MET EEN BIJSTANDSUITKERING	22

1 Inleiding

De CG-Raad en Platform VG willen graag inzicht hebben in het budget van intramuraal verblijvende personen. Intramuraal verblijvende personen hebben vaak te maken met een beperkt inkomen. Aangezien deze personen geen zelfstandige huishouding voeren, missen ze een aantal uitgavenposten waar zelfstandige huishoudens wel voor betalen. Aan de andere kant betalen intramuraal verblijvende personen een eigen bijdrage voor de AWBZ. Bovendien worden zij door hun handicap geconfronteerd met hogere uitgaven vanwege de hulp die zij nodig hebben. Voorbeelden hiervan zijn waskosten, kosten voor administratie en begeleiding bij vrijetijdsactiviteiten en vakanties.

Voor elk huishouden, zelfstandig of intramuraal, is het van belang om inzicht te hebben in het budget. Pas dan kunnen verstandige beslissingen over geldbesteding genomen worden. Om budgetvoorlichting voor deze personen – of hun begeleiders – te kunnen geven, is het voor het Nibud van belang deze informatie te hebben.

Nu er de komende tijd veel veranderingen op stapel staan voor deze huishoudens is het ook voor beleidsmakers van bijvoorbeeld zorginstellingen en gemeenten van belang de financiële situatie van deze doelgroepen te kennen. Daarom is in dit rapport het onderzoek uit 2009 naar de inkomsten en uitgaven van mensen die verblijven in een AWBZ-instelling geactualiseerd¹.

De hoofdvraag van dit onderzoek is:

Voor welke uitgavenposten zien personen met een Wajong-uitkering die in een instelling verblijven zich gesteld en kunnen zij deze uitgaven doen van hun inkomen?

---

¹ Nibud (2009). *Inkomsten en uitgaven van mensen die wonen in een AWBZ-instelling*. Utrecht: Nibud

2 Methode

Het Nibud maakt onderscheid in de noodzaak van uitgaven die huishoudens kunnen hebben tussen drie soorten uitgaven: uitgaven aan het basispakket, persoonlijk onvermijdbare uitgaven en vrije bestedingen.

Het basispakket omvat alle uitgaven die voor iedereen als noodzakelijk kunnen worden beschouwd. In het basispakket zijn kosten opgenomen die een huishouden moet maken voor wonen, kleden, voeden, gezondheid, zekerheid (verzekeringen) en informatie (telefoon, internet en tv). Voor iedere kostenpost is een minimumprijs genomen.

Naast de noodzakelijke uitgaven van het basispakket zijn er in individuele gevallen moeilijk of niet-vermijdbare uitgaven. Dit zijn uitgaven die voor een bepaald huishouden onontkoombaar zijn. Voorbeelden hiervan zijn de afbetaling van een lening, hoge energiekosten door slechte isolatie of dieetkosten.

Wanneer de uitgaven aan het basispakket en de persoonlijk onvermijdbare uitgaven zijn gedaan, kan de rest van het inkomen besteed worden aan vrije bestedingen. Om te laten zien hoe groot de ruimte is voor vrije bestedingen, wordt gebruik gemaakt van een pakket voor sociale participatie. Met dit pakket worden mogelijke keuzes van het huishouden geïllustreerd.

Deze systematiek kan ook worden toegepast op intramuraal verblijvende personen, maar vergt wel enige aanpassingen. Zo zullen intramuraal verblijvende personen niet met alle uitgavenposten uit het basispakket geconfronteerd worden. Kosten aan huur of energie hebben zij immers niet. Een tweede verschil is dat zij voor een aantal uitgavenposten uit het basispakket geen keus hebben, bijvoorbeeld in het geval van een collectieve inboedelverzekering of een kabelaansluiting. Ten derde hebben deze personen te maken met persoonlijk onvermijdbare uitgaven. De eigen bijdrage AWBZ is daarvan de belangrijkste. Maar ook andere ziektekosten spelen ongetwijfeld een rol. Als gevolg van de beperkingen zal extra hulp nodig zijn. Dat leidt tot hogere uitgaven dan gebruikelijk, zoals voor waskosten of voor vervoerskosten.

Voor voorbeeldpersonen laten we zien over welk inkomen zij kunnen beschikken en wat voor kosten zij hebben aan het basispakket en aan de persoonlijk onvermijdbare uitgaven. Het gaat hierbij dus niet om "echte" personen, maar om geconstrueerde voorbeeldpersonen.

Daarbij gaan we uit van een optimaal functionerend huishouden: alle mogelijke inkomensondersteuning wordt aangevraagd en er wordt heel goed met geld omgegaan.

De voorbeeldpersoon betreft een alleenstaande met een Wajong-uitkering, die 24-uurszorg verkrijgt en verblijft in een intramurale instelling. Een kleine groep personen heeft geen recht op een Wajong-uitkering en krijgt alleen zak- en kleedgeld. De inkomsten en uitgaven van deze groep staan weergegeven in bijlage 4.

Voor de specificatie van de hoogte van het bedrag per uitgavenpost sluiten we zo veel mogelijk aan bij de bedragen die het Nibud gebruikt bij het samenstellen van de minimumvoorbeeldbegrotingen. Een aantal uitgavenposten is echter specifiek voor intramuraal en semimuraal wonenden, zoals kosten van begeleiding. Hiervoor zijn geen actuele representatieve cijfers beschikbaar en zijn we op zoek naar cijfers uit de praktijk.

Bedacht moet worden dat er grote verschillen zijn tussen bewoners van intramurale instellingen. Sommige personen hebben veel zorg nodig, terwijl anderen op bepaalde terreinen zelfredzaam zijn. Deze verschillen uiten zich bijvoorbeeld in de arbeidsmarktsituatie, maar bijvoorbeeld ook in de huisvestingssituatie. Vele tussenvormen zijn daar in mogelijk. De gekozen voorbeeldsituatie is weinig zelfredzaam, heeft 24-uurszorg nodig, verricht geen arbeid en heeft een Wajong-uitkering. We gaan er wel vanuit dat veel activiteiten in groepsverband kunnen plaatsvinden. Personen die meer individuele begeleiding nodig hebben, worden waarschijnlijk geconfronteerd met hogere kosten in verband met begeleiding en vervoer.

3 Inkomen

De intramuraal wonende heeft een Wajong uitkering, inclusief een toeslag via de Toeslagenwet. Er is belastingteruggaaf mogelijk vanwege specifieke zorgkosten. Het komt regelmatig voor dat aftrek mogelijk is vanwege extra kleding en beddengoed. We hebben deze aftrekmogelijkheid opgevoerd en tegelijkertijd de uitgave aan kleding verhoogd. De kosten voor pedicurebehandelingen en begeleidingskosten zijn opgevoerd als genees- en heelkundige hulp. Het is hierbij van belang dat alle gemaakte kosten aantoonbaar gemaakt zijn om de aftrekmogelijkheid te benutten. In werkelijkheid is het soms moeilijk om alle gemaakte kosten aan te tonen waardoor er belastingaftrek misgelopen wordt.

Er is recht op zorgtoeslag, de gedeeltelijke teruggaaf van het eigen risico, de algemene tegemoetkoming Wtcg, jonggehandicaptenkorting en tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten vanuit de Wtcg.

Wellicht is het ook mogelijk voor deze personen om in aanmerking te komen voor gemeentelijke inkomensondersteuning. Bijvoorbeeld in de vorm van (categoriale) bijzondere bijstand of langdurigheidstoeslag. Gezien de verschillen in het minimabeleid tussen gemeenten is het lastig hier richtbedragen voor te geven.

De berekening van het netto besteedbare inkomen is uitgewerkt in bijlage 2.

We gaan er vanuit dat de voorbeeldpersoon niet over eigen vermogen beschikt dat het heffingsvrije vermogen te boven gaat. Als er wel eigen vermogen boven deze grens is, dan heeft dat gevolgen voor de eigen bijdrage.

4 Uitgaven

We maken onderscheid tussen het basispakket en een pakket met uitgaven voor sociale participatie. In het basispakket zitten alleen de strikt noodzakelijke artikelen en diensten. Strikt noodzakelijk zijn zaken waarvan vrijwel iedereen vindt dat ze nodig zijn om te kunnen functioneren in de huidige maatschappij. Deze groep heeft te maken met een aantal persoonlijk onvermijdbare uitgaven, die voor de hele groep gelden, zoals de eigen bijdrage. We nemen deze persoonlijk onvermijdbare uitgaven die voor de hele groep gelden, op in het basispakket.

Naast dit basispakket specificeren we een pakket dat zich toespitst op uitgaven in verband met sociale participatie. Deelnemen aan de maatschappij is voor iedereen belangrijk, dus ook voor huishoudens met een minimum inkomen en/of verblijvend in een instelling². Op basis van onderzoek heeft het SCP een pakket samengesteld voor activiteiten in het kader van sociale participatie en ontspanning.

Het betreffen uitgaven die redelijk vaak voorkomen en een duidelijk keuze-element bevatten. Hoe geparticipeerd wordt, is een vrije keuze van het huishouden. Door specificatie van het pakket geven we een mogelijke invulling van deze sociale participatie.

Bij de opstelling van het basispakket zijn we bij de keuze wat noodzakelijk is zo veel mogelijk uitgegaan van de keuzes die we ook maken bij zelfstandig wonende personen.

Voor de specificatie van de hoogte van het bedrag per uitgavenpost sluiten we zo veel mogelijk aan bij de bedragen die het Nibud gebruikt bij het samenstellen van de minimumvoorbeeldbegrotingen. Een aantal uitgavenposten is echter specifiek voor intramuraal wonenden, bijvoorbeeld kosten van bewassing. Bij onderstaande invulling maken we gebruik van een onderzoek dat het Nibud in 2012 heeft uitgevoerd naar waskosten in instellingen³. Andere kosten zijn in overleg met de Chronisch Zieken en Gehandicapten Raad vastgesteld. Bedacht moet blijven worden dat er grote verschillen zijn: sommige personen in instellingen zullen lagere kosten hebben, andere zullen hogere kosten hebben.

---

² Hoff, S. et al. (2009). *Genoeg om van te leven. Focusgroepen in discussie over de minimale kosten van levensonderhoud*, Den Haag: SCP/NIBUD

³ Nibud (2012). *Richtlijn waskosten zorginstellingen*, Utrecht: Nibud

Woonlasten

Vaste lasten als huur/hypotheek, energie en heffingen hoeven deze personen niet te betalen. Wel betalen ze de eigen bijdrage voor de AWBZ.

Telefoon, televisie, internet

Bij communicatie (telefoon, kabel, internet) gaan we er van uit dat er een kabelaansluiting op de eigen kamer is en een prepaid-mobieltje. Dit is analoog aan de aannames bij een zelfstandig wonend huishouden. Voor intramuraal wonende personen is ook een computer plus internet in het basispakket opgenomen. We gaan er vanuit dat (draadloos) internet kosteloos wordt aangeboden door de instelling.

Verzekeringen

In vergelijking met zelfstandig wonende personen, zijn er slechts op twee terreinen verschillen. Deze personen hebben een lager bedrag aan inboedelverzekering nodig. Verder wordt de tandarts voor de intramuraal wonenden soms vergoed. Dat is afhankelijk van de indicatie verblijf met of zonder behandeling. Een aparte tandartsverzekering is voor deze personen dan ook niet altijd noodzakelijk. We presenteren een variant zonder en met tandartsverzekering. Voor de aanvullende verzekering gaan we uit van een "gemiddelde" aanvullende verzekering: niet degene met het kleinste pakket, maar ook niet degene met het meest uitgebreide pakket.

Vervoer

We gaan er van uit dat deze personen aangepast vervoer nodig hebben en daarvoor een WMO-indicatie krijgen. De kosten hiervan vallen uiteen in regionale kosten en bovenregionale kosten.

We gaan uit van het gebruik van collectief vraagafhankelijk vervoer. Hiervoor hebben we een bedrag opgenomen ter hoogte van tweemaal het bedrag uit de minimum-voorbeeldbegroting. In de minimum-voorbeeldbegroting is het geïndexeerde bedrag opgenomen van een voormalige strippenkaart en onderhoudskosten aan een fiets.

Daarnaast is gerekend met een vergoeding van € 0,28 voor individueel vervoer naar een specialist. Vier keer per jaar 100 kilometer.

Het bovenregionale vervoer is opgenomen in het pakket voor sociale participatie. We gaan hierbij uit van Valys-vervoer. Tot een limiet van 450 km per jaar geldt

een bedrag van € 0,20 per kilometer. We gaan er van uit dat deze 450 km per jaar gereisd wordt.

Contributies en abonnementen

Net als bij zelfstandige huishoudens zijn geen contributies of abonnementen in het basispakket opgenomen. In het pakket voor sociale participatie gaan we uit van het lidmaatschap van een hobbyclub. Veel mensen kunnen niet zelfstandig participeren en zijn hierbij afhankelijk van ondersteunende begeleiding. Voor de intramuraal wonenden betekent het lidmaatschap van een dergelijke club ook dat deze begeleiding nodig is. We gaan uit van twee keer twee uur begeleiding per maand met een tarief voor groepsbegeleiding van € 32,- per uur.

Eigen bijdrage AWBZ

Intramuraal wonenden betalen een eigen bijdrage voor de AWBZ. Zie voor de berekening bijlage 3.

Kleding

De intramuraal en semimuraal wonenden hebben waarschijnlijk te maken met extra kledingkosten. Kleding raakt zoek of wordt vaker vuil waardoor moeten de kledingstukken vaker gewassen worden.

We gaan uit van 1,5 keer de kleding voor een zelfstandig wonend huishouden. Dit is gelijk aan het bedrag voor zelfstandig wonende huishoudens plus het forfaitaire bedrag dat als extra kosten opgevoerd mag worden als specifieke zorgkosten.

Inventaris en onderhoud

Het bedrag voor inventaris en onderhoud ligt voor intramuraal lager dan voor zelfstandig wonende personen. Niet alleen is de "eigen ruimte" voor de intramuraal kleiner, ook worden sommige onderdelen van het inventarispakket door de instelling verzorgd. In een intramurale setting dient de instelling een eenvoudige standaardinrichting te leveren als hierom gevraagd wordt. In de praktijk wordt daar weinig gebruik van gemaakt. We gaan er van uit dat de intramuraal wonende ook zelf de inrichting van de kamer verzorgt.

Niet-vergoede ziektekosten

We gaan er vanuit dat intramuraal wonenden gelijke kosten hebben aan de huisapotheek. Eenvoudige medicijnen zullen door de instelling worden verstrekt. Daar staat tegenover dat voor sommige voorzieningen waarschijnlijk eigen

betalingen verschuldigd zijn. Bijvoorbeeld voor vervoer, visuele en auditieve hulpmiddelen.

Eigen risico

We gaan er van uit dat intramuraal wonenden net als zelfstandig wonenden met een laag inkomen het volledige verplichte eigen risico van de zorgverzekering moeten reserveren.

Recreatie

Net als bij zelfstandig wonende personen specificeren we hier geen basispakket voor. Voor de intramuraal wonenden gaan we net als voor zelfstandig wonenden in het pakket voor sociale participatie uit van een week vakantie. Dit zal duurder uitvallen dan bij zelfstandig wonende personen door de noodzaak van extra begeleiding.

Voeding

Dagelijkse voeding (drie maaltijden plus noodzakelijke tussendoortjes) wordt verstrekt door de instelling. Wel blijkt uit een steekproef van het Platform VG dat steeds meer instellingen aparte kosten in rekening brengen voor tussendoortjes of versnaperingen. Dit gaat bijvoorbeeld in de vorm van een gezamenlijke pot. In dat geval wordt het voor een individuele bewoner lastig om daar niet aan mee te doen. We nemen een bedrag van 30 euro per maand op in het basispakket. Dit is de helft van het bedrag dat we specificeren voor versnaperingen voor zelfstandig wonenden.

Reiniging

Er wordt van uitgegaan dat de personen zelf hun kamer schoonhouden. Hiervoor zijn geen extra kosten opgenomen.

Een extra kostenpost voor deze personen zijn de kosten van bewassing. Hierbij is gebruik gemaakt van een onderzoek dat het Nibud in 2012 heeft gepubliceerd naar waskosten in instellingen.

Er wordt onderscheid gemaakt in drie tarieven voor drie verschillende situaties:

1. Zelf wassen: € 35,- per maand
2. Interne wasserij instelling: € 73,- per maand
3. Externe wasserij (hoogste tarief): € 110,- per maand

Persoonlijke verzorging

We gaan er van uit dat de kosten voor deze personen iets hoger liggen dan de kosten voor zelfstandig wonende personen. Dit wordt veroorzaakt door extra kosten voor de kapper en/of pedicure.

Administratie en bewindvoering

We gaan er van uit dat deze personen iemand nodig hebben om hun administratie te kunnen voeren. We kiezen voor een gemiddeld tarief voor niet-professionele bewindvoering van € 49,- per maand. Professionele bewindvoering kost € 103,- per maand.

Diversen

Dit zijn kosten voor cadeautjes, postzegels, bloemen. We specificeren hier hetzelfde bedrag als voor zelfstandig wonende personen. In sommige instellingen worden andere, meer ongespecificeerde bijdragen gevraagd (bijvoorbeeld voor verjaardagen of voor Sinterklaasvieringen). Deze zijn niet apart opgenomen.

In onderstaande tabel is de samenstelling van het basispakket en de persoonlijk onvermijdbare uitgaven samengevat:

Tabel 1: Samenstelling basispakket en persoonlijk onvermijdbare uitgaven

	Alleenstaande Flat Bijstand	Alleenstaande Intramuraal Wajong
Eigen bijdrage AWBZ	-	Eigen bijdrage AWBZ
Huur/ hypotheek	Minimumnormhuur	Niet
Gas, elektriciteit, water	90% van gemiddeld verbruik voor flat	Niet
Heffingen	niet; kwijtschelding	Niet
Telefoon, televisie, internet	Mobiele telefoon prepaid kabelaansluiting, internet	Mobiele telefoon prepaid kabelaansluiting eigen kamer Internetgebruik gratis
Verzekeringen	Basis ziektekostenverzekering Gemiddelde aanvullende ziektekostenverzekering Bepaalde tandartsverzekering Aansprakelijkheidsverzekering Inboedelverzekering Begrafenisverzekering	Basis ziektekostenverzekering Gemiddelde aanvullende ziektekostenverzekering zonder en met tandartsverzekering Aansprakelijkheidsverzekering Inboedelverzekering Begrafenisverzekering
School- en studiekosten	Geen	Standaardpakket
Contributies en abonnementen	*	*
Vervoer	Openbaar vervoer + fiets	Naar dagactiviteiten en specialist. 2x bedrag standaardpakket 4x p.j. 100km met individueel vervoer à € 0,28
Kleding	standaardpakket	Standaardpakket plus forfaitair bedrag belastingteruggaaf
Inventaris en onderhoud	Pakket voor flat	1/3 van het standaardpakket
Niet-vergoede ziektekosten	huisapotheek	Standaardpakket
Eigen risico	Volledig verplichte eigen risico	Standaardpakket
Recreatie	*	*
Voeding	Standaardbedrag voor voeding	Helft van het bedrag voor versnaperingen uit het standaardpakket
Reiniging	Schoonmaakmiddelen	Waskosten (3 verschillende tarieven)
Persoonlijke verzorging	Standaardpakket	Standaardpakket plus extra bedrag voor kapper, pedicure, etc.
Kosten administratie	Geen	Kosten voor bijhouden administratie en bewindvoering
Diversen	Standaardbedrag	Standaardbedrag

5 Resultaten basispakket

In bijlage 1 staat het uitgebreide inkomsten- en uitgavenplaatje vermeld. Onderstaande tabel geeft de totalen weer. Als vergelijking laten we de kosten zien van een zelfstandig wonende alleenstaande met een bijstandsuitkering. Deze vergelijking is puur ter illustratie. Het wil niet zeggen dat het rechtvaardig zou zijn om deze personen op het niveau van het sociaal minimum te plaatsen. Het is waarschijnlijker dat zelfstandig wonende personen met een bijstandsuitkering hun positie eerder kunnen verbeteren dan de intramurale personen.

Tabel 2: Inkomsten en uitgaven (bedragen in euro's per maand; 2013)

	Alleenstaande Flat Bijstand	Alleenstaande Intramuraal Wajong	Alleenstaande Intramuraal Bijstand
Besteedbaar inkomen	1013	1170*	489
Totaal uitgaven basispakket	963	1003	508
Beschikbaar voor pakket sociale participatie	50	167	-19

* inclusief belastingaftrek voor specifieke zorgkosten

We zien dat een Wajonger in een instelling een hoger besteedbaar inkomen heeft dan een zelfstandig wonende alleenstaande met een bijstandsuitkering. Dit komt door de hogere belastingteruggaaf als gevolg van het opvoeren van specifieke zorgkosten, de jonggehandicaptenkorting, de Wtcg tegemoetkoming en de Compensatie Eigen Risico en arbeidsongeschikten.

Ondanks de relatief lage kosten voor inventaris en voeding, zijn de uitgaven aan het basispakket hoger dan voor het zelfstandig wonende huishouden met een bijstandsuitkering. Dit komt vooral door de eigen bijdrage AWBZ.

De kosten van het basispakket kunnen uit de inkomsten betaald worden. Hierbij dient er rekening mee gehouden te worden dat het netto besteedbare inkomen ook de belastingaftrek voor specifieke zorgkosten bevat. De belastingaftrek wordt voor het grootste deel veroorzaakt door uitgaven in het pakket voor sociale participatie. In het volgende hoofdstuk wordt hier nog op teruggekomen.

Intramuraal wonenden met een bijstandsuitkering hebben een veel lager inkomen dan Wajongers. De uitgaven zijn echter ook fors lager. Het basispakket is niet

haalbaar voor deze personen. Hierbij is geen rekening gehouden met (individuele) bijzondere bijstand. Sommige uitgaven komen wellicht in aanmerking voor vergoeding via individuele bijzondere bijstand. Dit zal verschillen per gemeente. Ook is geen rekening gehouden met langdurigheidstoelage. Als wel rekening gehouden wordt met een jaarlijks bedrag van € 360 aan langdurigheidstoelage dan resteert een iets minder negatief saldo.

In het basispakket zijn voor een aantal uitgavenposten verschillende bedragen gespecificeerd. In tabel 3 zijn de inkomsten en uitgaven weergegeven voor die verschillende bedragen.

Tabel 3: Inkomsten en uitgaven van de personen (bedragen in euro's per maand; 2013)

	Alleenstaande Flat Bijstand	Alleenstaande Intramuraal Wajong
Besteedbaar inkomen	1013	1170
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	963	1003
Bij aanvullende tandartsverzekering		1019
Bij hogere waskosten 1		1041
Bij hogere waskosten 2		1078
Bij kosten wel prof. bewindvoering		1106
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	50	167
Bij duurdere aanvullende verzekering		151
Bij hogere waskosten 1		129
Bij hogere waskosten 2		92
Bij kosten wel prof. bewindvoering		65

In het volgende hoofdstuk bekijken we het voorbeeld van een invulling van deze ruimte door het specificeren van een pakket met uitgaven voor sociale participatie.

6 Resultaten basispakket en sociale participatie

Het basispakket omvat alleen de producten en diensten die strikt noodzakelijk geacht worden. De manier van sociale participatie is een vrije keuze van het huishouden. Door middel van specificatie van een pakket voor sociale participatie geven we een voorbeeld van invulling daarvan. De samenstelling van dit pakket is te vinden in tabel 4.

Tabel 4: Samenstelling pakket voor sociale participatie

	Alleenstaande, Flat, Bijstand	Alleenstaande, Intramuraal, Wajong
Contributies en abonnementen	Lidmaatschap sport- hobbyclub en/of tijdschrift	Lidmaatschap en vervoer naar hobbyclub in groepsverband met begeleiding
Bezoek ontvangen	Versnaperingen	Versnaperingen en mee-etend bezoek
Op bezoek gaan	Cadeautjes	Cadeautjes en vervoerskosten (Valys)
Uitgaan/vakantie	1x per maand café en 2x per jaar bioscoop; Week vakantie	1x per maand café en 2x per jaar bioscoop in groepsverband incl. begeleiding; Week vakantie in groepsverband in aangepast huisje incl. begeleiding en vergoeding bijkomende kosten begeleiders

Wanneer we de kosten van dit pakket voor sociale participatie vergelijken met de bedragen die daarvoor beschikbaar zijn (zie tabel 2), komen we op de resultaten die gepresenteerd worden in tabel 5.

Tabel 5: Inkomsten en uitgaven van de personen (bedragen in euro's per maand; 2013)

	Alleenstaande Flat Bijstand	Alleenstaande Intramuraal Wajong	Alleenstaande Intramuraal Bijstand
Beschikbaar voor pakket sociale participatie	50	167*	-19
Kosten pakket sociale participatie	93	194	194
Beschikbaar na pakket sociale participatie	0	0	-19
	-43	-27	-213

* inclusief belastingaftrek voor specifieke zorgkosten

Een Wajonger in een instelling kan niet alle uitgaven van het pakket voor sociale participatie bekostigen. Na invulling van al deze uitgaven resteert een negatief bedrag van 27 euro per maand. Ook voor een bijstandsontvanger in een instelling resteert een negatief saldo.

Hierbij dient er rekening mee gehouden te worden dat het netto besteedbare inkomen ook de belastingaftrek voor specifieke zorgkosten bevat. De belastingaftrek wordt voor het grootste deel veroorzaakt door uitgaven in het pakket voor sociale participatie. Waarbij we er vanuit zijn gegaan dat de belastingaftrek is gebaseerd op alle in het pakket gespecificeerde kosten. Doordat echter niet het volledige pakket betaalbaar is, kan het zijn dat de belastingaftrek eigenlijk lager zou moeten zijn. Waardoor het netto besteedbare inkomen lager uitvalt.

In tabel 6 staat weergegeven hoe de invulling van het pakket voor sociale participatie eruit ziet als rekening wordt gehouden met hogere uitgaven voor een aantal uitgavenposten in het basispakket.

Tabel 6: Inkomsten en uitgaven van de personen (bedragen in euro's per maand; 2013)

	Alleenstaande Flat Bijstand		Alleenstaande Intramuraal Wajong	
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	50		167	
Bij duurdere aanvullende verzekering			151	
Bij hogere waskosten 1			129	
Bij hogere waskosten 2			92	
Bij kosten wel prof. Bewindvoering			65	
KOSTEN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	93		194	
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET EN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	-43	0	-27
Bij duurdere aanvullende verzekering			0	-43
Bij hogere waskosten 1			0	-65
Bij hogere waskosten 2			0	-102
Bij kosten wel prof. bewindvoering			0	-130

Als rekening wordt gehouden met hogere uitgaven die regelmatig voorkomen voor een aantal posten, dan nemen de tekorten toe na invulling van het basispakket en het pakket voor sociale participatie. Die tekorten zullen oplopen bij combinaties van hogere uitgaven voor bepaalde uitgavenposten.

Bij een cumulatie van hogere uitgaven is het pakket voor sociale participatie in steeds mindere mate betaalbaar. Als de uitgaven waarvoor belastingaftrek mogelijk is niet kunnen worden gedaan, resteert een lager besteedbaar inkomen.

7 Afschaffen Wtcg, CER en de Regeling specifieke zorgkosten

In het Regeerakkoord van VVD en PvdA dat 29 oktober 2012 is gepresenteerd is opgenomen dat de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de fiscale regeling specifieke zorgkosten en tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ) en de compensatie verplicht eigen risico (CER) worden afgeschaft. De regelingen worden per 1-1-2014 afgeschaft en ondergebracht in een maatwerkvoorziening die uitgevoerd gaat worden door gemeenten. Het is nog niet duidelijk of dit wordt ondergebracht in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet werk en bijstand (WWB) of in een nieuw op te stellen wettelijk kader.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat de intramurale eigen bijdrage AWBZ wordt verhoogd tot de zak- en kleedgeldnorm en de korting op de eigen bijdrage wordt afgeschaft. Inmiddels blijkt uit een brief die staatssecretaris Van Rijn op 25 april 2013 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd dat het kabinet voornemens is om de intramurale eigen bijdrage beperkter te verhogen dan in het Regeerakkoord is opgenomen.

In tabel 7 staat weergegeven wat het effect is van het afschaffen van bovenstaande regelingen voor een alleenstaande Wajonger in een instelling. Eventuele compensatie door gemeenten is hierbij buiten beschouwing gelaten.

Tabel 7: Effect van bezuinigingen op zorg voor intramurale Wajonger (bedragen in euro's per maand; 2013)

	2014*
Tegemoetkoming Wtcg (laag/hoog)	26
Korting eigen bijdrage	94**
Regeling specifieke zorgkosten	40
Compensatie Eigen Risico (CER)	7
Verhoging intramurale eigen bijdrage AWBZ	?
Tegemoetkoming Arbeidsongeschikten (Wtcg)	29
Totaal	196

* cijfers 2013; ** per 1-1-2015

Zonder rekening te houden met mogelijke compensatie van gemeenten en de voorgenomen verhoging van de eigen bijdrage AWBZ nemen de bestedingsmogelijkheden van een Wajonger in een instelling af met € 196 per maand.

Bijlage 1: Overzicht inkomsten en uitgaven

2013	minimumvoor beeld		Intramuraal		
	alleenstaande		Alleenstaande		
			Wajong		
Inkomsten					
Netto inkomen	925		922		
Categoriale bijstand	*		*		
Heffingskortingen niet-werkgever (Wajong)	0		59		
Belastingteruggaaf ziektekosten/TSZ	0		40		
Zorgtoeslag	88		88		
Huurtoeslag	0	(142)	0		
Compensatie eigen risico (CER)	0		7		
Algemene tegemoetkoming Wtcg	0		26		
Tegemoetkoming arbeidsongeschikten (Wtcg)	0		29		
TOTAAL INKOMSTEN	1013		1170		
Vaste lasten basispakket					
Eigen bijdrage AWBZ	0		494		
Huur/hypotheek	222	(364)	0		
Gas	60		0		
Elektriciteit	27		0		
Water	8		0		
Heffingen	0	(41)	0		
Telefoon	11		11		
Televisie	18		18		
Internet	24		0		
Verzekeringen					
Basispremie zk-verzekering	103		103		
Aanvullende zk-verzekering	29		13	(29)	
Aansprakelijkheidsverzekering	3		3		
Inboedelverzekering	11		6		
Begrafenis/crematieverzekering	8		8		
Schoolkosten/kinderopvang	0		0		
Contributies en abonnementen	*		*		
Vervoer	13		34		
TOTAAL VASTE LASTEN	537		691		
Reserveringsuitgaven basispakket					
Kleding en schoeisel	52		78		
Inventaris en onderhoud	93		31		
Extra ziektekosten	12		12		
Eigen risico	29	(16)	29		
Recreatie	*		*		
TOTAAL RESERVERINGSUITGAVEN	186		150		
Huishoudelijke uitgaven basispakket					

Voeding en versnaperingen	193		30		
Roken	*		*		
Reiniging	7		35	(73)	(110)
Persoonlijke verzorging	22		30		
Huisdier	*		*		
Zakgeld kinderen	*		*		
Kosten administratie en bewindvoering	0		49	(103)	
Diversen (postzegels, bloemen)	18		18		
TOTAAL HUISHOUDELIJKE UITGAVEN	240		162		
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	963		1003		
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	50		167		
Pakket voor sociale participatie					
Contributies en abonnementen	18		44		
Bezoek ontvangen	19		19		
Op bezoek gaan	5		13		
Vakantie/uitgaan	38		119		
Vervoer	13		-*		
TOTAAL PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	93		194		
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET EN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	(-43)	0	(-27)	

2013	Saldi (max 0)	Saldi
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	1003	
Bij aanvullende tandartsverzekering	1019	
Bij hogere waskosten 1	1041	
Bij hogere waskosten 2	1078	
Bij kosten wel prof. bewindvoering	1106	
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	167	
Bij duurdere aanvullende verzekering	151	
Bij hogere waskosten 1	129	
Bij hogere waskosten 2	92	
Bij kosten wel prof. bewindvoering	65	
KOSTEN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	194	
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET EN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	-27
Bij duurdere aanvullende verzekering	0	-43
Bij hogere waskosten 1	0	-65
Bij hogere waskosten 2	0	-102
Bij kosten wel prof. bewindvoering	0	-130

Bijlage 2: Besteedbaar inkomen

	2013	
bruto inkomen (Wajong-uitkering; 75% WML)	14283	
Aanvulling TW (max. € 51,21*260)	97	+
BRUTO INKOMEN	14380	
Genees- en heelkundige hulp (begeleiding en pedicure)	1116	
Vervoer	0	+
Medicijnen	0	+
Hulpmiddelen	0	+
Extra gezinshulp	0	+
Dieetkosten	0	+
Extra kleding en beddengoed	310	+
Reiskosten voor ziekenbezoek	0	
Totaal specifieke zorgkosten	1426	
Deel vermenigvuldiging met 1,4	124	+
Na vermenigvuldiging met 1,4	1550	
Drempel	237	-
SPECIFIEKE ZOKGKOSTEN BOVEN DREMPEL	1313	
BELASTBAAR INKOMEN	13067	
Belasting schijf 1	4835	-
Algemene heffingskorting	2001	+
Jonggehandicaptenkorting	708	+
TE BETALEN BELASTINGEN	2126	
NETTO INKOMEN	12254	
Netto inkomen per maand	1021	
- waarvan belastingaftrek: 40		
- waarvan jonggehandicaptenkorting: 59		
Zorgtoeslag	88	+
Compensatie eigen risico (CER)	7	+
Tegemoetkoming Wtcg	26	+
Compensatie arbeidsongeschikten	29	+
BESTEEDBAAR INKOMEN PER MAAND	1170	

Bijlage 3: Eigen bijdrage AWBZ

Berekening eigen bijdrage 2013

	2011	
bruto inkomen (Wajong-uitkering; 75% WML)	13845	
TW (260*49,79*1,08)	136	+
Premie zvw	1049	+
Belastbaar inkomen	15030	
Belasting	4960	-
Algemene heffingskorting	1987	+
Jonggehandicaptenkorting	696	+
Verschuldigde belasting	2277	
Inkomen – belasting	12753	
Zak- en kleedgeld	3519	-
Jonggehandicaptenkorting	696	-
Premie ziektekostenverzekering	2456	-
Zorgtoeslag	835	+
Aftrek voor ziektekostenpremie	1621	
Bijdrageplichtig inkomen	6917	
Extra vrijlating	0	
Bijdrageplichtig inkomen	6917	
Bijdrageplichtig inkomen per maand	576	
2% van het bijdrageplichtig inkomen	12	+
Eigen bijdrage per maand	588	
16% Wtcg-korting	94	-
Eigen bijdrage per maand	494	

Bijlage 4: Intramuraal met een bijstandsuitkering

In onderstaande tabel zijn de berekeningen opgenomen voor een intramuraal wonende met een bijstandsuitkering.

2013	Inamuraal		
	Alleenstaande		
	WWB		
Inkomsten			
Netto inkomen	328		
Categoriale bijstand	*	(30)	
Belastingteruggaaf ziektekosten/TSZ	40		
Zorgtoeslag	88		
Compensatie eigen risico (CER)	7		
Algemene tegemoetkoming Wtcg	26		
TOTAAL INKOMSTEN	489		
Vaste lasten basispakket			
Eigen bijdrage AWBZ	0		
Huur/hypotheek	0		
Gas	0		
Elektriciteit	0		
Water	0		
Heffingen	0		
Telefoon	11		
Televisie	18		
Internet	0		
Verzekeringen			
Basispremie zk-verzekering	103		
Aanvullende zk-verzekering	13	(29)	
Aansprakelijkheidsverzekering	3		
Inboedelverzekering	6		
Begrafnis/crematieverzekering	8		
Schoolkosten/kinderopvang	0		
Contributies en abonnementen	*		
Vervoer	34		
TOTAAL VASTE LASTEN	196		
Reserveringsuitgaven basispakket			
Kleding en schoeisel	78		
Inventaris en onderhoud	31		
Extra ziektekosten	12		
Eigen risico	29		
Recreatie	*		
TOTAAL RESERVERINGSUITGAVEN	150		

Huishoudelijke uitgaven basispakket			
Voeding en versnaperingen	30		
Roken	*		
Reiniging	35	(73)	(110)
Persoonlijke verzorging	30		
Huisdier	*		
Zakgeld kinderen	*		
Kosten administratie en bewindvoering	49	(103)	
Diversen (postzegels, bloemen)	18		
TOTAAL HUISHOUELIJKE UITGAVEN	162		
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	508		
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	-19		
Pakket voor sociale participatie			
Contributies en abonnementen	44		
Bezoek ontvangen	19		
Op bezoek gaan	13		
Vakantie/uitgaan	119		
Vervoer	-*		
TOTAAL PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	195		
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET EN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	(-214)	

2013	Saldi (max 0)	Saldi
TOTAAL UITGAVEN BASISPAKKET	508	
Bij aanvullende tandartsverzekering	524	
Bij hogere waskosten 1	546	
Bij hogere waskosten 2	583	
Bij kosten wel prof. bewindvoering	611	
BESCHIKBAAR VOOR PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	-19
Bij duurdere aanvullende verzekering	0	-35
Bij hogere waskosten 1	0	-57
Bij hogere waskosten 2	0	-94
Bij kosten wel prof. bewindvoering	0	-122
KOSTEN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	195	
BESCHIKBAAR NA BASISPAKKET EN PAKKET SOCIALE PARTICIPATIE	0	-213
Bij duurdere aanvullende verzekering	0	-229
Bij hogere waskosten 1	0	-251
Bij hogere waskosten 2	0	-288
Bij kosten wel prof. bewindvoering	0	-316

